

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И БИЗНИС ЛОГИСТИКА

НИКОЛА В. ДИМИТРОВ

ПРАКТИКУМ ПО П Л А Н И Н С К И Т У Р И З А М

Штип, 2021

Никола В. Димитров

**ПРАКТИКУМ ПО
ПЛАНИНСКИ ТУРИЗАМ**

Автор:

проф. д-р Никола В. Димитров

ПРАКТИКУМ ПО ПЛАНИНСКИ ТУРИЗАМ

Рецензенти:

Проф. д-р Цане Котески
Проф. д-р Златко Јаковлев

Лектор:

Проф. д-р Трајко Огненовски

Техничко уредување:

Проф. д-р Никола В. Димитров

Издавач:

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

338.48-52:796.5(076)

338.48-44(23.0)(076)

ДИМИТРОВ, Никола В.

Практикум по планински туризам [Електронски извор] /

Никола В. Димитров. - Штип : Универзитет "Гоце Делчев"-Штип, Факултет за туризам и бизнис логистика, 2021

Начин на пристапување (URL): <https://e-lib.ugd.edu.mk/997>.

- Текст во PDF формат, содржи 55 стр. - Наслов преземен од екранот. - Опис на изворот на ден 26.08.2021 - Библиографија: стр. 55

ISBN 978-608-244-813-8

а) Планински туризам -- Практикуми

COBISS.MK-ID 54767109

**УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И БИЗНИС ЛОГИСТИКА**

Проф. д-р НИКОЛА В. ДИМИТРОВ

**ПРАКТИКУМ ПО
ПЛАНИНСКИ ТУРИЗАМ**

Штип, 2021 година

С о д р ж и н а

Вовед	9
Вежба бр. 1 – Правила за изработка на Проектна задача	11
Вежба бр. 2 – Методологија за изработка на проектна задача	20
Вежба бр. 3 – Распределба на теми за проектни задачи	42
Вежба бр. 4 – Насоки за потрага по актуелни податоци и посета на разни веб страни поврзани со планински туризам	45
Вежба бр. 5 – Студија на случај – Карактеристики на значајни планини и планински туризам во одредени држави, и давање насоки за Колоквиум 1.....	47
Вежба бр. 6 – Студија на случај – Национални паркови со развиен планински туризам	50
Вежба бр. 7 – Студија на случај – Карактеристики на планинскиот туризам во познати планински туристички региони	51
Вежба бр. 8 – Студија на случај – Карактеристики на значајни планини во Република Северна Македонија	52
Вежба бр. 9 – Презентација на проектни задачи од страна на студентите	54
Вежба бр. 10 - Презентација на проектни задачи од страна на студентите	54
Вежба бр. 11 - Презентација на проектни задачи од страна на студентите	54
Вежба бр. 12 - Презентација на проектни задачи и давање насоки за Колоквиум 2	54
Користена литература	55

ВОВЕД

Развојот на туризмот постојано оди во нагорна линија, а туристичко – географското проучување на планинскиот туризам во тоа има значајно место кое постојано се дополнува со нови методологии на истражување. Оттука, проучувањето на планинскиот туризам има посебно интердисциплинарно значење во туризмот и воопшто во туристичката индустрија.

Практикум по планински туризам е наменет пред сè за студентите од Факултетот за туризам и бизнис логистика. Во практикум е опфатена материја по наставниот предмет планински туризам кој се изучува на студиската програма туризам. Наставниот предмет Планински туризам се изучува како избран предмет во четврти семестар, со 4 кредити и со фонд од 2+1+1 часа.

Предвидена основна литература:

Димитров, В. Никола (2021): Планински туризам, УГД, Штип

Дополнителна литература:

Димитров, В. Н. (2020): Природно и културно наследство, УГД, Штип.

Арсова, И. (2020): Планинарење, ТРИ, Скопје.

Котески, Ц., Димитров, В. Н., (2019): Национална туристичка географија, УГД, Штип.

Димитров, В. Н., Котески, Ц. (2015): Туристичка географија, УГД, Штип.

Група автори (2013): Македонија туристички бисер, Скопје

Мариноски, Н. (2012) Туристичка географија, Охрид

Џозеф Холден (2009) Вовед во физичка географија и околина, Скопје.

Група автори (2008): Водич низ најголемите природни убавини, сите чуда во светот, Скопје.

Група автори (2006) Планетата Земја, Голема илустрирана енциклопедија, Младинска књига, Скопје.

Стојмилов, А. (2003): Физичка географија на Република Македонија, Скопје

Дичев, Е. и Атанасов, П. (2001): Високите планини на Република Македонија – планинарски водич, МУЛТИГРАФ, Скопје

Предметната програма по Планински туризам е систематизирана во три дела и четири теми:

Прв дел: Основи на планински туризам

- Општи карактеристики на планините и планинскиот туризам

Втор дел: Регионална поделба на планинскиот туризам

- Географска разместеност на планински туристички региони

- Регионална поделба на планинскиот туризам по континенти и големи планински туристички региони

Трет дел: Карактеристики на планинскиот туризам во Република Северна Македонија

- Планински туризам во РС Македонија

Овој практикум има за цел на студентите да им ја приближи материјата и поттикне практичната проблематика на планинскиот туризам, за полесно препознавање, совладување и креативното размислување.

Сите сугестии во врска со практикумот ќе бидат корисни и ќе придонесат за негово дополнување и содржинско збогатување.

Авторот

Вежба бр.1

Правила за изработка на Проектна задача

П Р А В И Л А ЗА ИЗРАБОТКА НА ТРУДОВИ ОД СТУДЕНТИТЕ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП¹

1. Подготвување на ракописот (за сите трудови)

Ракописот за трудот треба да биде комплетно подготвен во согласност со овие правила. Ракописот може да биде напишан на македонски или на англиски јазик, да биде изработен во MS Word, на **A4** формат, со употреба на **Arial** со **МК** поддршка за кирилско писмо и **Arial** со **ЕН** поддршка за латинично писмо, со фронт **12**, во проред **1,5** (Single Space), во рамка со големина **21 cm x 29,7 cm**; со порамнување лево и десно (Justify) низ целиот документ и маргини: **долу, горе, лево и десно (2,54 cm)** и нумерирање на страниците на средината од дното на секоја страница.

2. Цитирање литература (за сите трудови)

Списокот на цитирана литература се составува според азбучниот, односно алфавитниот ред на авторите и хронолошкиот ред на објавување. Доколку се цитираат повеќе референци од еден автор, истите се поредуваат во списокот на цитирана литература хронолошки од поновите кон постарите дати на објавување. Во цитирањето на литература во поглавјето литература да се следи примерот:

За книга:

Пејчиновски, Ф. и Митрев, С. (2007). Земјоделска фитопатологија. Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип: Монографија, 332.

За поглавје од книга:

---

¹ „Универзитетски гласник“ бр.23. (2012). УГД, Штип, стр. 440-446

Okuda, M., & Okuda, D. (1993). Star trek chronology: The history of the future. New York: Pocket Books, 545.

За списанија:

Avinion, G., Greeg, D., & Johnsom, J. (2006). Characterization of some colliform bacteria isolated from pork meat. *Journal of Veterinary Pathology*, 88(3), 321-324.

Davine, P., & Sherman, L. (2002). Intuitive versus rational judgment and the role of stereotyping in the human conditions. *Psychological Inquiry*, 3(2), 154-160.

За зборници:

Накова, К., Ковачевски, М. и Тодоров Б. (2005). Управување со организациските конфликти. Годишен зборник на Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 5, 139-146.

Мартиновски, И. (1999). Здравствена состојба на пиперката во југоисточниот регион во Република Македонија во 1999 година. Годишен зборник за заштита на растенијата, Скопје, X, 163-171.

За презентација од конференција или научен собир:

Dimitrovski, D., Stafilov, B., Miravciovska, V. (2004). Organic seed production of vegetables. VIII Symposium Agroindustry, Velika Plana, Serbia and Montenegro, Proceedings, 252-259.

Иванов, Б., Тодоровска, К., (2003). Анализа на воздушното загадувањето во велешкиот регион. Конгрес на еколозите на Р. Македонија, Охрид, Р. Македонија, Зборник на трудови, 246-252.

За магазини:

Mershon, D. (1998, November/December). Star trek on the brain and alien minds, human minds. *American Scientist*, 86(6), 585.

За дневен печат:

Талески, Б. (2008, март 15). Тотален менаџмент во управувањето со информатичката мрежа во Инфосервис. *Бизнис*, стр. 8.

За енциклопедија:

Sturgeon, T. (1995). Science fiction. *The Encyclopedia Americana* (Vol. 24, pp, 390-392). Dabury, CT: Grolier.

За веб-страница:

Статистички завод на Република Македонија (2009). Статистички годишници на Република Македонија. Преземено на 4 март 2009 г. <http://www.stat.gov.mk>

Во цитирањето на литературата низ текстот да се следи примерот:

Новаков (2001); (Dumas et al., 2006, 1999); (Алексов, 1999; Велкова, 2006; Трајковски 200 и Шопов, 2009); Според Cornell, 1998.

Обработка на прилозите: сите графикони, табели, слики, фотографии, скици и други релевантни показатели кои го објаснуваат текстот се сметаат за прилози во семинарската работа.

Табели: насловот на табелата треба да е двојазичен (македонски и англиски), секогаш над табелата, големина на буквите 12, без проред помеѓу табелата и насловот. Во табелата текстуалниот опис исто така треба да е двојазичен.

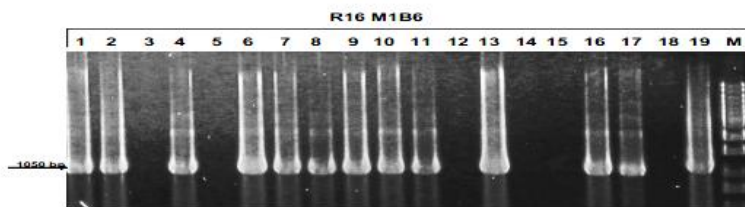
Табела 2. Метеоролошки податоци во периодот на испитување

Table 2. Meteorological parameters in the research period

Година Year	Месеци / Months					
	III	IV	V	VI	VII	VIII
Средномесечни температури во °C / Average months temperature in °C						
2006	8,2	13,5	18,1	23,1	23,7	24,1
2007	9,8	13,8	19,8	24,2	27,6	24,7
Сума на врнежи во милиметри / Rainfall sum in millimeters						
2006	75,0	31,8	34,0	106,9	26,7	19,9
2007	397	22	1075	456	03	73,9

Слики: насловот на сликата треба да е двојазичен, секогаш поставен под сликата. Под слика се подразбира графикон, фотографија, цртеж, шема, пита, хистограми итн.

Фотографиите се приложуваат во формат и квалитет кој е неопходен за печатење, во посебен фолдер, а авторите се одговорни за оригиналноста на истите.

Слика 1. Резултат од електрофорезата во 1% агарозен гел на PCR

Figure 1. PCR products in 1% agarose gel electrophoresis

Повикување на прилозите низ текстот: Во Табела 2 е прикажан; Највисока бројност на видот е во март (сл. 3, таб. 1).

При користење на единици како и нивните симболи авторите треба да го применуваат Интернационалниот систем за единици (SI - International System of Units).

3. Изработка на семинарски/дипломски трудови (проектни задачи/проектни активности)

Семинарските/дипломските трудови (проектните задачи/проектните активности) може да се изработуваат и да опфаќаат:

- **тематски проблематики**, образложување на определена тема од наставната програма (за семинарски труд особено во I и II циклус на студии, а за завршен испит особено при тригодишни студии со 180 ЕКТС), како и

- **истражувачки проблематики**, образложување на резултати од сопствени или тимски истражувања (за семинарски труд особено во II и III циклус, а за дипломски труд особено при четиригодишни студии со 240 ЕКТС).

Темата, насловот и бројот на страниците на семинарската работа ја определува предметниот наставник или менторот на кандидатот за магистерски т.е. интерниот и екстерниот ментор при докторските студии.

Темата и насловот за завршниот испит/дипломската работа студентот ја избира од списокот на теми кои се објавени од единицата на УГД на веб-страницата на факултетот за секоја катедра/институт/оддел посебно, на почетокот на секоја студиска година. Списокот на темите за завршен испит ги верификува наставно-научниот совет на единицата при Универзитетот, по предлог на соодветната катедра/институт или оддел.

Првата, односно насловната страница (корицата) на семинарската/дипломската работа содржи:

– на почетокот од страницата со **ГОЛЕМИ БУКВИ БОЛД, 12**, порамнување централно (Central):

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕДЕЛЧЕВ” – ШТИП

ЕДИНИЦА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

Катедра/институт/оддел на единицата на Универзитетот

– на средината на почетната страница **НАСЛОВ (ГОЛЕМИ БУКВИ БОЛД, 12)**, порамнување централно (Central)

СЕМИНАРСКА/ДИПЛОМСКА РАБОТА

НАСЛОВ

– по насловот следат името, презимето и звањето на менторот (лево порамнување, **мали букви 12 болд**). Потоа на истиот ред се пишува името и презимето на кандидатот и бројот на индексот (десно порамнување, **мали букви 12 болд**).

ментор

звање /име и презиме

кандидат

име и презиме

број на индекс 0369

– на средината од дното од страницата се пишува местото, месецот и годината (**мали букви 12 болд**)

Штип, месец година

- Втората страница е **СОДРЖИНА**, во која е даден преглед на сите поглавја по број на страници во семинарската работа.

– Семинарската/дипломската работа (тематска) ги содржи следниве поглавја, по редосле со допишување на бројот од страницата.д:

- **НАСЛОВ НА СЕМИНАРСКАТА 4 итн.**
- **Краток извадок** (не повеќе од 250 зборови);
- **Клучни зборови** (3-7 зборови кои не се содржат во насловот);
- **Title (НАСЛОВ НА АНГЛИСКИ ЈАЗИК, 12);**
- **Abstract** (not more than 250 words):
- **Key Words;**
- **Вовед (Introduction);**
- **Тематски поглавја и потпоглавја** (обработка на темата);
- **Заклучок (Concluding remarks) и**
- **Користена литература (References),**

- Семинарската/дипломската работа (истражувачка) ги содржи следниве поглавја, по редослед:

- **НАСЛОВ НА СЕМИНАРСКАТА**
- **Краток извадок** (не повеќе од 250 зборови):
- **Клучни зборови** (3-7 зборови кои не се содржати во насловот);
- **Title (НАСЛОВ НА АНГЛИСКИ ЈАЗИК, 12) и**
- **Abstract** (less than 250 words);
- **Key Words;**
- **Вовед (Introduction);**
- **Материјал иметод на работа (Materials and methods) ;**
- **Резултати и дискусија (Results and discussion);**
- **Заклучок (Concluding remarks);**
- **Користена литература (References) и и**

Потточките во одделното поглавје да се нумерирани со еден вовлечен параграф, пример:

2. Материјал иметод на работа:

2.1 Тренески испитувања,

2.2 Лабораториски испитувања

По секоеново поглавје се остава еден празен проред, а без проред меѓу насловот и текстот на поглавјето.

3.1 Семинарски трудови - прв циклус на студии

Според Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на прв циклус на студии на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, изработката на семинарски труд е задолжителна по секоја наставна програма. Насловот и темата на семинарската работа (проектната задача) ги одредува предметниот наставник, а оценувањето на семинарскиот труд (проектната задача) е регулирано со истиот Правилник и во кумулативната оценка од предиспитните активности и завршниот испит може да изнесува **0–10 поени**.

Бројот на страници на семинарскиот труд (проектната задача) го одредува предметниот наставник, според тематската област која се обработува, **но не треба да биде пократок од 10 страници**.

Предлог **СОДРЖИНА** на семинарската односно Проектната задача (тематска) по предметот планински туризам во делот:

- Тематски поглавја и потпоглавја (обработка на темата);

- **НАСЛОВ НА СЕМИНАРСКАТА (Проектната задача);**
- **Краток извадок** (не повеќе од 250 зборови):
- **Клучни зборови** (3-7 зборови кои не се содржат во насловот)
- **Title (НАСЛОВ НА АНГЛИСКИ ЈАЗИК, 12);**
- **Abstract** (not more than 250 words);
- **Key Words:**
- **Вовед (Introduction) и**
- **Тематски поглавја и потпоглавја** (обработка на темата).

- Тематски поглавја и потпоглавја (обработка на темата)
  - **Општи податоци** (Географска и сообраќајна положба на државата, регионот, планината, туристичкиот центар, зона, главниот град, други населби, локалитети и сл. Во зависност од насловот на темата.);
  - **Природа** (релјеф, клима, хидрографија, растителен и животински свет, педологија, природни богатства и сл.);
  - **Население и населби** (општи податоци за населението, поголемите населби, државното уредување,...);
  - **Краток историски опис** (хронологија на настани и сл.);

- **Краток опис на стопанството** (опис на најважните гранки, степенот на развој,...);
- **Сообраќајна мрежа** (патна, железничка мрежа, пристаништа, аеродроми,...);
- **Природни туристички мотиви** (планини, пештери, вулкани, реки, езера, водопади,...);
- **Антропогени туристички мотиви** (културно – историски споменици, бањи, хотели, казина, музеи, разни манифестации, објекти – архелошки локалитети, цркви, манастри,...);
- **Туристички показатели** (историски развој на туризмот, број на туристи, ноќевања, хотели, соби, рестоани, забава, казино...);

Напомена: Прилозите во темата на разни географски карти, планови, фотографии, табели, графикони и сл., да бидат низ текстот и составен дел на темата која се обработува.

- **Заклучок (Concluding remarks) и**
- **Користена литература (References).**

Предлог теми за изработка на тематска проектни задачи

Темите за изработка на проектна задача по наставниот предмет Планински туризам можат да бидат групирани во две групи: општи и посебни.

Во групата на **Општи проектни задачи** се теми од основи на планински туризам:

Основи на планински туризам, можни теми за Општите карактеристики на планинскиот туризам: поим, поделба и општи карактеристики на планините, географска разместеност на планинските системи и планините, развој на планинскиот туризам, функционална поделба на планините, историски пресек - појава на планинарството, алпинизмот, почетоци на планинскиот туризам и др. За делот Историско – географски развој на туризмот, може да се определи тема во целина за светот, за некој континент, држава, регион, град и сл. Тука би се користел методот на студија на случај – споредба на туризмот во почетокот – некогаш и туризмот денес.

Во групата на **Посебни проектни задачи**, можни теми од Регионална поделба на планинскиот туризам: географска разместеност на планините, планинскиот туризам, планинските туристички региони, разместеност по континенти, по држави кои практикуваат планински туризам и слично. Карактеристики на светски познати планински одморалишта и ски центри. Карактеристики на планините, планинските региони, ски центри, одморалишта, појава и состојби на планинскиот туризам во РС Македонија.

Предлог **СОДРЖИНА** на Проектната задача (истражувачка) по предметот планински туризам во делот:

- **Материјал иметод на работа (Materials and methods);**
- **Резултати и дискусија (Results and discussion);**

• **НАСЛОВ НА СЕМИНАРСКАТА;**

- **Краток извадок** (не повеќе од 250 зборови);
- **Клучни зборови** (3-7 зборови кои не се содржат во насловот)

• **Title (НАСЛОВ НА АНГЛИСКИ ЈАЗИК, 12)**

- **Abstract** (less than 250 words);

• **Key Words:**

• **Вовед (Introduction);**

- **Материјал иметод на работа (Materials and methods);**

- **Резултати и дискусија (Results and discussion);**

• **Материјал и метод на работа (Materials and methods):**

- **Формулирање анкетни прашалници и други инструменти и методи,**
- **Дистрибуција на анкетни прашалници,**
- **Обработка на податоците** (текстуална, табеларна, статистичка,...)
- **Обликување на темата** (формат, обем,...).

• **Резултати и дискусија (Results and discussion).**

- **Резултати** (текст.уални, илустративни, графички, картографски, табеларни и др.),
- **Дискусија** (коментари, предлози, препораки и сл.),

• **Заклучок (Concluding remarks) и**

- **Користена литература (References).**

Напомена:

Проектната задача се изработува индивидуално. Доколку студентите побудат интерес за тандемска или работа во тројки, во тој случај се дозволува изработка на истражувачка проектна задача.

Доколку студентот се одлучи да пишува проектна задача на дефинирана тема од наставниот предмет Планински туризам, тогаш ќе мора да ги следни следните етапи и чекори во процесот на пишување, обликување и одбрана на темата.

Етапи и чекори во процесот на пишување на проектната задача:

Прва етапа: Подготвителна

1. Избор на тема по соодветен наставен предмети, во консултација со професор / ментор и
2. Дефинирање на наслов и предлог содржина, во консултација со менторот.

Втора етапа: Изработка

3. Изработка на темата согласно дефинираната содржина;
4. Консултација на литература и други извори;
5. Составување на темата и испраќање по е-маил до менторот;
6. Контакт и консултација со менторот за целосно оформување на темата
7. Одобрување на темата (изработка на четири печатени и електронски CD верзии на темата / проектната задача).

Трета етапа: Завршна

8. Отпочнување на процедура за одбрана (поднесување на Барање до ННС, потполнето од кандидатот а потпишано од менторот; Донесување на Одлука од ННС; Отварање на студенското досие на кандидатот; Формирање на комисија за одбрана; Утврдување на термин за одбрана на темата / проектна задача, во координација со менторот). и
9. Јавна одбрана на темата / задачата од страна на кандидатот пре три члена комисија.

Вежба бр.2

Методологија за изработка на проектна задача

- Формирање на предлог / работен наслов и содржина
- Потрага по литература и други извори на податоци;
- Консултира литература од библиотеки, архиви, музеи и сл.
- Консултација со лица и други извори поврзани со темата;
- Трагање по електронски информации преку интернет;
- Симнување на информации, нивно селектирање и обработка;
- Оформување на конечен насловот и содржината на темата;
- Начин на цитирање на информациите
- Изработка на темата согласно дефинирана содржина и менторирање;

Сето претходно се проверува практично преку примери на Содржини на проектна задача .Пример на содржина за:

Основи на планински туризам

- Општи карактеристики на планинскиот туризам

Вовед

Поим, поделба и општи карактеристики на планините

Поделба и видови на планини и планински системи

Географска разместеност на планинските системи и самостојните планини

Фактори за развој на планинскиот туризам

Функционална поделба на планините и планинскиот туризам

Историски пресек – појава на планинарството, алпинизмот и почетоци на планинскиот туризам

Заклучок

Литература и други извори.

- Географска разместеност на планините и планинскиот туризам

Вовед

Поим, поделба и општи карактеристики на планините

Поделба и видови на планини и планински системи

Географска разместеност по континенти на планинските системи, масиви и осамени планини

Географска разместеност на планинскиот туризам по континенти и региони

Заклучок

Литература и други извори.

- Планинарење, алпинизам, скијање и други активности на планина

Вовед

Појава и развој на планинарството

Појава и развој на алпинизмот

Појава и развој на качување по карпи и мраз

Појава и развој на скијањето

Појава и развој на планинското трчање

Појава и развој на планинскиот велосипедизам

Други рекреативни и спортски активности на планина

Заклучок

Литература и други извор

- Пешачки и планинарски патеки и маркација

Вовед

Почетоци на планинска маркација

Видови планинарска маркација

Пешачки и планинарски патеки

Опис на најпознатите пешачки и планинарски патеки во светот

Заклучок

Литература и други извор

-Опис на освојувањата на највисоките планински врвови во светот

Вовед

Опис на историјатот на освојувањето на Монт Еверес

Опис на освојување на други високи врвови во Азија

Освојување на највисоките планински врвови во Америка

Освојување на највисоките планински врвови во Африка

Опис на освојувањето на највисоките врвови на Европа

Опис на освојувањата на највисоките врвови на Австралија, Океанија и Антарктик

Македонски алпинисти освојувачи на највисоките врвови во светот

Заклучок

Литература и други извори

Пример на содржина за:

Регионална поделна на планинскиот туризам

Карактеристики на планините и планинските системи

-Карактеристики на планинскиот туризам на младите верижни планини

Вовед

Создавање на младите верижни планини

Познати млади верижни планини

Планински туризам на младите верижни планини во Европа

Планински туризам на младите верижни планини во Америка

Планински туризам на младите верижни планини во Азија

Планински туризам на младите верижни планини во Африка и Австралија

Заклучок .

Литература и други извори

-Карактеристики на планинскиот туризам на старите грамадни планини

Вовед

Создавање на старите грамадни планини

Познати стари грамадни планини

Планински туризам на старите грамадни планини во Европа

Планински туризам на старите грамадни планини во Америка

Планински туризам на старите грамадни планини во Азија

Планински туризам на старите грамадни планини во Африка и Австралија

Заклучок .

Литература и други извори

-Карактеристики на планинскиот туризам на вулкански планини

Вовед

Создавање на вулкански планини

Познати вулкански планини

Планински туризам на вулкански планини во Европа и Азија

Планински туризам на вулкански планини во Америка, Африка, Австралија со

Океанија

Заклучок

Литература и други извори

Карактеристики на големите планински туристички региони

-Карактеристики на алпскиот планински туристички регион

Вовед

Создавање, географско протегање и поделба на Алпите

Појава на планинарењето и алпинизмот на Алпите

Природните мотиви на алпите во функција на планински туризам

Антропогени мотиви на алпите во функција на планинскиот туризам

Географски простори и региони со развиен планински туризам

Краток опис на познати меѓународни планински одморалишта

Краток опис на познати меѓународни ски центри

Заклучок

Литература и други извори

- Карактеристики на планинскиот туризам во Швајцарија

Вовед

Кратка географска лична карта на Швајцарија

Карактеристики на природните и антропогени мотиви на Швајцарија

Карактеристики на комуникативно - рецептивните мотиви на Швајцарија

Појава на планинарењето и алпинизмот во Швајцарија

Географски простори и региони со развиен планински туризам

Карактеристики на планинскиот туризам на Швајцарски Алпи

Краток опис на познати планински одморалишта

Краток опис на познати ски центри

Краток опис на меѓународни натпревари поврзани со планински туризам

Карактеристики на планинскиот туризам на Швајцарска Јура

Заклучок

Литература и други извори

- Карактеристики на планинскиот туризам во Австрија

Вовед

Кратка географска лична карта на Австрија

Карактеристики на природните и антропогените мотиви на Австрија

Карактеристики на комуникативните и рецептивните мотиви на Австрија

Појава на планинарењето и алпинизмот во Австрија

Географски простори и региони со развиен планински туризам

Краток опис на познати планински одморалишта

Краток опис на познати ски центри

Краток опис на меѓународни натпревари поврзани со планински туризам

Заклучок

Литература и други извори

- Карактеристики на планинскиот туризам во Франција

Вовед

Кратка географска лична карта на Франција

Карактеристики на планините во Франција
Појава на планинарењето и алпинизмот во Франција
Географски простори и региони со развиен планински туризам
Планински туризам на Француските Алпи
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Планински туризам на Француските Пиринеи
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Краток опис на планинскиот туризам на планините Централен масив,
Јура и Vogези
Заклучок
Литература и други извори

- Карактеристики на планинскиот туризам во Италија

Вовед
Кратка географска лична карта на Италија
Карактеристики на планините во Италија
Појава на планинарењето и алпинизмот во Италија
Географски простори и региони со развиен планински туризам
Планински туризам на Италијанските Алпи
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Планински туризам на Апенинските планини
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Краток опис на планинскиот туризам на планините во Сицилија и Сардинија
Заклучок
Литература и други извори

- Карактеристики на планинскиот туризам во Германија

Вовед
Кратка географска лична карта на Германија
Карактеристики на планините во Германија
Појава на планинарењето и алпинизмот во Германија
Географски простори и региони со развиен планински туризам
Планински туризам на Германските Алпи
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на другите планини во Германија
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Заклучок
Литература и други извори

- Карактеристики на планинскиот туризам во Словенија

Вовед
Кратка географска лична карта на Словенија
Карактеристики на планините во Словенија
Појава на планинарењето и алпинизмот во Словенија
Географски простори и региони со развиен планински туризам
Планински туризам на Словенечките Алпи
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Планински туризам на другите планини во Словенија
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Заклучок
Литература и други извори

- Карактеристики на планинскиот туризам во Лихтенштајн

Вовед
Географија на Кнежевство Лихтенштајн
Карактеристики на планините во Лихтенштајн
Појава на планинарењето и планинскиот туризам во Лихтенштајн
Географски простори со развиен планински туризам
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Заклучок
Литература и други извори

- Карактеристики на Пиринејскиот планински туристички регион

Вовед
Кратка географска лична карта на Пиринеите
Појава на планинарењето и алпинизмот на Пиринеите
Географски простори и региони со развиен планински туризам
Карактеристики на Француските Пиринеи

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Карактеристики на Шпанските Пиринеи
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Планински туризам во Андора
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Заклучок
Литература и други извори

- Карактеристики на планинскиот туризам во Шпанија

Вовед
Кратка географска лична карта на Шпанија
Карактеристики на планините во Шпанија
Појава на планинарењето и алпинизмот во Шпанија
Географски простори и региони со развиен планински туризам
Планински туризам на Шпански Пиринеи
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Планински туризам на другите планини во Шпанија
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Заклучок
Литература и други извори

- Карактеристики на планинскиот туризам во Андора

Вовед
Географија на Андора
Карактеристики на планините во Андора
Појава на планинарењето и планинскиот туризам во Андора
Географски простори со развиен планински туризам
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Заклучок
Литература и други извори

- Карактеристики на Карпатскиот планински туристички регион

Вовед
Географски и други карактеристики на Карпатите

Појава на планинарењето и алпинизмот на Карпатите
Географски простори и региони со развиен планински туризам
Планински туризам на Карпатите во Полска
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Планински туризам на Карпатите во Словачка
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Планински туризам на Карпатите во Чешка
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Планински туризам на Карпатите во Украина
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Планински туризам на Карпатите во Романија
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Заклучок
Литература и други извори

- Карактеристики на планинскиот туризам во Лихтенштајн

Вовед
Географија на Кнежевство Лихтенштајн
Карактеристики на планините во Лихтенштајн
Појава на планинарењето и планинскиот туризам во Лихтенштајн
Географски простори со развиен планински туризам
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Заклучок
Литература и други извори

- Карактеристики на Апенинскиот планински туристички регион

Вовед
Географски и други карактеристики на Апенините
Појава на планинарењето и алпинизмот на Апенините
Географски простори и региони со развиен планински туризам
Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Заклучок
Литература и други извори

- Карактеристики на Балканскиот планински туристички регион

Вовед

Географски и други карактеристики на Балканскиот Полуостров

Карактеристики на планините на Балканскиот Полуостров

Појава на планинарењето и алпинизмот на Балканските планини

Географски простори и региони со развиен планински туризам

Планински туризам на планините во Хрватска

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на планините во Босна и Херцеговина

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на планините во Црна Гора

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на планините во Србија

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на планините во Албанија

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на планините во Бугарија

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на планините во Грција

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

- Карактеристики на планинскиот туризам во Бугарија

Вовед

Географија на Бугарија

Карактеристики на планините во Бугарија

Појава на планинарењето и планинскиот туризам во Бугарија

Географски простори со развиен планински туризам

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

- Карактеристики на планинскиот туризам во Србија

Вовед

Географија на Србија

Карактеристики на планините во Србија

Појава на планинарењето и планинскиот туризам во Србија

Географски простори со развиен планински туризам

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

- Карактеристики на Скандинавски планински туристички регион

Вовед

Географски и други карактеристики на Скандинавскиот Полуостров

Карактеристики на планините на Скандинавскиот Полуостров

Појава на планинарењето и алпинизмот на Скандинавските планини

Географски простори и региони со развиен планински туризам

Планински туризам на планините во Норвешка

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на планините во Шведска

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на планините во Финска

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

- Карактеристики на планинскиот туризам во Норвешка

Вовед

Географија на Норвешка

Карактеристики на планините во Норвешка

Појава на планинарењето и планинскиот туризам во Норвешка

Географски простори со развиен планински туризам

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

- Карактеристики на планинскиот туризам во Шведска

Вовед

Географија на Шведска

Карактеристики на планините во Шведска

Појава на планинарењето и планинскиот туризам во Шведска

Географски простори со развиен планински туризам

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

- Карактеристики на Кавкаскиот планински туристички регион

Вовед

Географски и други карактеристики на планина Кавказ

Појава на планинарењето и алпинизмот на Кавказ

Географски простори и региони со развиен планински туризам

Планински туризам на рускиот дел од Кавказ

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на грузискиот дел од Кавказ

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на ерменскиот дел од Кавказ

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на азербејџанскиот дел од Кавказ

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

- Карактеристики на Уралскиот планински туристички регион

Вовед

Географски и други карактеристики на планина Урал

Појава на планинарењето на планина Урал

Географски простори и региони со развиен планински туризам

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

- Карактеристики на планинскиот туризам во Русија

Вовед

Географија на Руската Федерација

Карактеристики на планините во Русија

Појава на планинарењето и планинскиот туризам во Русија

Географски простори со развиен планински туризам

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри на Кавказ

Краток опис на познати планински одморалиште и ски центри на Урал

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри на други планини во Русија

Заклучок

Литература и други извори

- Карактеристики на Апалачкиот планински туристички регион

Вовед

Географски и други карактеристики на Апалачките планини

Појава на планинарењето и алпинизмот на Апалачките планини

Географски простори и региони со развиен планински туризам

Планински туризам во северниот дел од апалачките планини

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам во средишниот дел од апалачките планини

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам во јужниот дел од апалачките планини

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

- Карактеристики на Кордилерскиот планински туристички регион

Вовед

Географски и други карактеристики на Кордилеријските планини

Појава на планинарењето и алпинизмот на Кордилеријските планини

Географски простори и региони со развиен планински туризам

Планински туризам во северниот Алјаски дел на Кордилерите

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам во канадскиот дел од Кордилерите

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на Карпестите планини во САД

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на планините од Западниот брег на САД

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

- Карактеристики на планинскиот туризам во Канада

Вовед

Географија на Канада

Карактеристики на планините во Канада

Појава на планинарењето и планинскиот туризам во Канада

Географски простори со развиен планински туризам

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

- Карактеристики на планинскиот туризам во САД

Вовед

Географија на САД

Карактеристики на планините во САД

Појава на планинарењето и планинскиот туризам во САД

Географски простори со развиен планински туризам

Општи карактеристики на планинскиот туризам на Апалачките планини

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Општи карактеристики на планинскиот туризам на Кордилериските планини

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

-Карактеристики на планинскиот туризам на Карпестите планини во САД

Вовед

Карактеристики на Карпестите планини во САД

Појава на планинарењето и планинскиот туризам

Географски простори – сојузни држави со развиен планински туризам

Општи карактеристики на планинскиот туризам на Аризона и Колорадо

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Општи карактеристики на планинскиот туризам на Ајдахо и Монтана

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Општи карактеристики на планинскиот туризам на Њу Мексико, Јута и

Вајоминг

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

- Карактеристики на Андскиот планински туристички регион

Вовед

Географски и други карактеристики на планините Анди

Појава на планинарењето и алпинизмот на Андите

Географски простори и региони со развиен планински туризам

Планински туризам на Андите во Чиле

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на Андите во Аргентина

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам во другите андски држави

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

-Карактеристики на планинскиот туристички регион Хималаи-Каракорум

Вовед

Географски и други карактеристики на Хималаите

Појава на планинарењето и алпинизмот на Хималаите

Искачување на Монт Еверест и други високи врвови

Географски простори и региони со планински туризам

Планински туризам на Хималаите во Непал

Краток опис на познати планински патеки и базни кампови

Планински туризам на Хималаите во Индија

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на Хималаите во Кина

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на Каракорум во Пакистан

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

-Карактеристики на Јапонскиот планински туристички регион

Вовед

Географски и други карактеристики на Јапонија

Карактеристики на планините на Јапонските острови

Појава на планинарењето и алпинизмот во Јапонија

Географски простори и региони со развиен планински туризам

Планински туризам на островот Хокаидо

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на островот Хоншу

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам на планината Фуџи

Планински туризам во други планини и делови на Јапонија

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

-Карактеристики на планинскиот туристички регион во Југозападна Азија

Вовед

Географски карактеристики на планинскиот релјеф на Југозападна Азија

Планински туризам во Турција

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам во Иран

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам во другите држави

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

-Карактеристики на Атласкиот планински туристички регион

Вовед

Географски и други карактеристики на планината Атлас

Појава на планинарењето и алпинизмот на планината Атлас

Географски простори и региони со развиен планински туризам

Планински туризам во Мароко (Високи Атлас)

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Планински туризам во Алжир (Тел Атлас)

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

-Карактеристики на Езерскиот планински туристички регион

Вовед

Географски и други карактеристики на планината Килиманџаро

Појава на планинарењето и алпинизмот на планината Килиманџаро

Географски простори и региони со развиен планински туризам

Планински туризам во Танзанија

Планински туризам во Кенија

Планински туризам во Јужна Африка

Заклучок

Литература и други извори

-Карактеристики на Австралиско-новозеландски планински туристички регион

Вовед

Географски и други карактеристики на планините во Австралија

Појава на планинарењето и скијањето на планините во Австралија

Географски простори и региони со развиен планински туризам

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Планински туризам во Нов Зеланд

Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
Заклучок

Литература и други извори

Пример на содржина за:

Регионална поделба на планинскиот туризам по континенти и држави

-Планини и планински туризам во Северна Америка

Географија на планините во Северна Америка
Опис на познати планини во Северна Америка
Планински туризам во Северна Америка
Краток опис на планинскиот туризам во Канада
Краток опис на планинскиот туризам во САД
Заклучок
Литература и други извори

- Планини и планински туризам во Африка

Географија на планините во Африка
Опис на познати планини во Африка
Држави со високи планини во Африка
Планински туризам на планината Атлас
Планински туризам на планина Килиманџаро
Планински туризам на други планини во Африка
Заклучок
Литература и други извори

-Планини и планински туризам во Финска

-Планини и планински туризам во Исланд

-Планини и планински туризам во Полска

-Планини и планински туризам во Чешка

-Планини и планински туризам во Велика Британија

-Планини и планински туризам во Грција

- Планини и планински туризам во Хрватска
- Планини и планински туризам во Босна и Херцеговина
- Планини и планински туризам во Црна Гора
- Планини и планински туризам во Албанија
- Планини и планински туризам во Грузија и Ерменија
- Планини и планински туризам во Средна Азија
- Планини и планински туризам во Турција
- Планини и планински туризам во Иран
- Планини и планински туризам во Кина
- Планини и планински туризам во Кореја
- Планини и планински туризам во Индија
- Планини и планински туризам во Непал
- Планини и планински туризам во Пакистан
- Планини и планински туризам во Мароко и Алжир
- Планини и планински туризам во Јужна Африка
- Планини и планински туризам во Танзанија и Кенија
- Планини и планински туризам во Мексико
- Планини и планински туризам во Чиле и Аргентина
- Планини и планински туризам во Австралија
- Планини и планински туризам во Нов Зеланд

Пример на содржина за:

**Карактеристики на планинскиот туризам во Република Северна
Македонија**

-Опис на планинскиот релјеф во РС Македонија

Вовед

Општи карактеристики на планинскиот релјеф РС Македонија,

Поделба и општи карактеристики на планините во РС Македонија

Карактеристики на младите верижни планини

Карактеристики на старите грамандни планини

Национални паркови, природни реткости, резервати и споменици на природата

Заклучок

Литература и други извори

-Опис на високите планини во РС Македонија

Вовед

Поделба на планините во РС Македонија

Општи карактеристики на високите планини

Планина Кораб

Шар Планина

Баба Планина со Пелистер

Јакупица или Мокра Гора

Планина Ниџе

Планина Дешат со Крчин

Планина Стогово

Планина Јабланица со Радук

Осоговски Планини

Планина Бистра

Планина Кожуф

Планина Челоица со Сува Гора

Заклучок

Литература и други извори

-Опис на средните планини во РС Македонија

Вовед

Општи карактеристики на средните планини

Опис на средни планини во западниот дел од РС Македонија

Опис на средните планини во источниот дел на РС Македонија

Опис на средните планини во средишниот дел на РС Македонија

Заклучок

Литература и други извори

-Опис на ниските планини во РС Македонија

Вовед

Општи карактеристики на ниските планини во РС Македонија

Опис на ниските планини во западниот дел од РС Македонија

Опис на ниските планини во источниот дел на РС Македонија
Опис на ниските планини во средишниот дел на РС Македонија
Заклучок
Литература и други извори

-Почетоци на планинарството и планински туризам во РС Македонија

Вовед
Први искачувања на високите планини во Македонија
Први планинарски друштва и планинарски домови
Планинарство, скијање, алпинизам и други активности на планина
Функционални карактеристики на планинскиот туризам
Краток опис на ски центри и одморалишта
Краток опис на планинарските домови
Заклучок
Литература и други извори

-Ски центри и одморалишта во РС Македонија

Вовед
Планинарство, скијање, алпинизам и други активности на планина
Првите ски центри и одморалишта
Ски центри и одморалишта на Шар Планина
Ски центри и одморалишта на Бистра
Ски центри и одморалишта на Баба Планина со Пелистер
Ски
Заклучок
Литература и други извори
Вовед,

-Планинарски друштва и планинарски домови во РС Македонија

Вовед
Први планинарски друштва и планинарски домови во Македонија
Географска разместеност на планинарските друштва
Географска разместеност на планинарските домови гледано по планини
Планинарски домови на Шар Планина

Планиарски домови на Бистра
Планинарски домови на Мокра Планина (Јакупица)
Планинарски домови на Баба Планина со Пелистер
Планинарски домови на Кожуф
Планинарски домови на Плачковица
Планинарски домови на Беласица
Планинарски домови на Осоговски Планини
Планинарски домови на Добра Вода
Планинарски домови на Јабланица
Планинарски домови на Козјак (Кумановски)
Планинарски домови на Градиштанска Планина
Планинарски домови на Водно

-Карактеристики на планински туризам во националниот парк...

Вовед
Географски карактеристики на планината
Географски карактеристики на националниот парк
Други карактеристики на планината и националниот парк
Карактеристики на планинскиот туризам
Планинарење, пешачење и други активности во планината и паркот
Опис на планинските излетнички места и локалитети во националниот парк
Заклучок
Литература и други извори.

-Регионални карактеристики на планински туризам

Вовед
Регионална поделба на РС Македонија
Општи карактеристики на планините во планските региони
Планински туризам во Вардарски планински регион
Планински туризам во Источен планински регион
Планински туризам во Југозападен планински регион
Планински туризам во Југоисточен планински регион
Планински туризам во Пелагониски планински регион
Планински туризам во Полошки планински регион

Планински туризам во Североисточен плански регион

Планински туризам во Скопски плански регион

Заклучок

Литература и други извори

Напомена:

Предложените содржини се приближни. Дефинирањето на содржината зависи од изборот на тема од страна на студентот/ите, разновидноста и обемот на материјалот со кој се располага и сл. При концепирањето на крајната содржина активна улога има и менторот.

Вежба бр.3

Распределба на теми за проектна задача

Предлог теми за изработка на проектни задачи

Темите за изработка на проектна задача можат да бидат за општи и посебни. Темите се произлезени од трите дела на учебникот. Во групата на **Општи проектни задачи** се дефинирани наслови произлезени од првиот дел и првата тема од учебникот, (прв дел: Основи на планински туризам) и тема I. Општи карактеристики на планините и планинскиот туризам:

Пример на наслови на теми:

- Општи карактеристики на планинскиот туризам
- Географска разместеност на планините и планинскиот туризам
- Планинарење, алпинизам, скијање и други активности на планина
- Пешачки и планинарски патеки и маркација
- Опис на освојувањата на највисоките планински врвови во светот

Посебните проектни задачи се дефинирани наслови произлезени од два дела од учебникот (втор дел: Регионална поделба на планинскиот туризам, и трет дел: Карактеристики на планинскиот туризам во РС Македонија), односно од три посебни теми, и тоа: тема I. Географска разместеност на планински туристички региони; тема II. Регионална поделба на планинскиот туризам по континенти и големи планински туристички региони; и тема III. Планински туризам во РС Македонија.

Примери на наслови на теми за проектни задачи:

Регионална поделба на планинскиот туризам

Карактеристики на планините и планинските системи

- Карактеристики на планинскиот туризам на младите верижни планини
- Карактеристики на планинскиот туризам на старите грамадни планини
- Карактеристики на планинскиот туризам на вулкански планини

Карактеристики на големите планински туристички региони

- Карактеристики на алпскиот планински туристички регион
- Карактеристики на планинскиот туризам во Швајцарија
- Карактеристики на планинскиот туризам во Австрија
- Карактеристики на планинскиот туризам во Франција
- Карактеристики на планинскиот туризам во Италија
- Карактеристики на планинскиот туризам во Германија
- Карактеристики на планинскиот туризам во Словенија
- Карактеристики на планинскиот туризам во Лихтернштајн
- Карактеристики на Пиринејскиот планински туристички регион
- Карактеристики на планинскиот туризам во Шпанија
- Карактеристики на планинскиот туризам во Андора
- Карактеристики на Карпатскиот планински туристички регион
- Карактеристики на планинскиот туризам во Лихтенштајн
- Карактеристики на Апенинскиот планински туристички регион
- Карактеристики на Балканскиот планински туристички регион
- Карактеристики на планинскиот туризам во Бугарија
- Карактеристики на планинскиот туризам во Србија
- Карактеристики на Скандинавски планински туристички регион
- Карактеристики на планинскиот туризам во Норвешка
- Карактеристики на планинскиот туризам во Шведска
- Карактеристики на Кавкаскиот планински туристички регион
- Карактеристики на Уралскиот планински туристички регион
- Карактеристики на планинскиот туризам во Русија
- Карактеристики на Апалачкиот планински туристички регион
- Карактеристики на Кордилерскиот планински туристички регион
- Карактеристики на планинскиот туризам во Канада
- Карактеристики на планинскиот туризам во САД

- Карактеристики на планинскиот туризам на Крапестите планини во САД
- Карактеристики на Андскиот планински туристички регион
- Карактеристики на Хималајскиот планински туристички регион
- Карактеристики на Јапонскиот планински туристички регион
- Карактеристики на Атласкиот планински туристички регион
- Карактеристики на Езерскиот планински туристички регион
- Карактеристики на Австралиско-новозеландски планински туристички регион

Регионална поделба на планинскиот туризам по континенти и држави

- Планини и планински туризам во Северна Америка
- Планини и планински туризам во Африка
- Планини и планински туризам во Финска
- Планини и планински туризам во Исланд
- Планини и планински туризам во Полска
- Планини и планински туризам во Чешка
- Планини и планински туризам во Велика Британија
- Планини и планински туризам во Грција
- Планини и планински туризам во Хрватска
- Планини и планински туризам во Босна и Херцеговина
- Планини и планински туризам во Црна Гора
- Планини и планински туризам во Албанија
- Планини и планински туризам во Грузија и Ерменија
- Планини и планински туризам во Средна Азија
- Планини и планински туризам во Турција
- Планини и планински туризам во Иран
- Планини и планински туризам во Кина
- Планини и планински туризам во Кореја
- Планини и планински туризам во Индија
- Планини и планински туризам во Непал
- Планини и планински туризам во Пакистан
- Планини и планински туризам во Мароко и Алжир
- Планини и планински туризам во Јужна Африка

- Планини и планински туризам во Танзанија и Кенија
- Планини и планински туризам во Мексико
- Планини и планински туризам во Чиле и Аргентина
- Планини и планински туризам во Австралија
- Планини и планински туризам во Нов Зеланд

Карактеристики на планинскиот туризам во РС Македонија

- Опис на планинскиот релјеф во РС Македонија
- Опис на високите планини во РС Македонија
- Опис на средните планини во РС Македонија
- Опис на ниските планини во РС Македонија
- Почетоци на планинарството и планински туризам во РС Македонија
- Ски центри и одморалишта во РС Македонија
- Планинарски друштва и планинарски домови во РС Македонија
- Карактеристики на планински туризам во НП Пелистер
- Карактеристики на планинскиот туризам во НП Маврово
- Карактеристики на планинскиот туризам во НП Галичица
- Карактеристики на планинскиот туризам во НП Шар Планина
- Регионални карактеристики на планински туризам

Вежба бр.4

Насоки за потрага по актуелни податоци и посета на разни веб страни поврзани со планинскиот туризам се приложува листа на над дваесетина веб страни и повеќето од нив се посетуваат, студентите следат преку проекторот-телевизорот/

Активност: Професор/асистент и студенти

Се користи Интернет, се пребаруваат веб страни. Се симнува текстот, и на студентите им се демонстрира како текстот да го проверат, како да го цитираат, и како со сопствени зборови да се парафразира.

Во зависност од темата за проектна задача се демонстрира како се симнуваат слики, карти, табели, графикони, видео клипови и сл.

Задачи за дискусија:

Се разгледуваат текстуални, графички делови и презентации од претходно изработени проектни задачи. Се дава време за разгледување, размислување и дискусија.

Вид на работа: индивидуално, тандемски или во помали групи.

Време за презентација: 2-3 минути за секоја група

ЛИСТА НА ВЕБ СТРАНИЦИ ПОВРЗАНИ СО ПЛАНИНСКИ ТУРИЗАМ:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Mountain>
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_highest_mountains_on_Earth
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_mountain_ranges_in_Asia
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_alpine_clubs
https://en.wikipedia.org/wiki/Long-distance_trail#Mountain_trails
<https://www.walkopedia.net/100-best-world-walks>
https://en.wikipedia.org/wiki/Ski_resort
https://en.wikipedia.org/wiki/International_Ski_Federation
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts
<http://en.wikipedia.org/wiki/Alps>
<http://en.wikipedia.org/wiki/Pirineos>
http://en.wikipedia.org/wiki/Carpathian_Mountains
https://en.wikipedia.org/wiki/Apennine_Mountains ;
https://en.wikipedia.org/wiki/Dinaric_Alps
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_Europe
https://en.wikipedia.org/wiki/Scandinavian_Mountains
http://en.wikipedia.org/wiki/Caucasus_Mountains
[http://bs.wikipedia.org/wiki/Ural_\(planin\)](http://bs.wikipedia.org/wiki/Ural_(planin))
<http://en.wikipedia.org/wiki/Himalayas> ;
http://en.wikipedia.org/wiki/Mount_Everest
https://en.wikipedia.org/wiki/Atlas_Mountains
https://en.wikipedia.org/wiki/Mount_Kilimanjaro
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_mountains_of_the_Appalachians
<https://en.wikipedia.org/wiki/Andes> ;
https://en.wikipedia.org/wiki/Australian_Alps_National_Parks_and_Reserves
https://en.wikipedia.org/wiki/Pyrenees#Ski_resorts
https://en.wikipedia.org/wiki/Scandinavian_Mountains
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_North_America
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_the_United_States
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_Canada
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_South_America
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_Asia
https://en.wikipedia.org/wiki/Everest_base_camps
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_Japan
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_Africa
https://en.wikipedia.org/wiki/Skiing_in_Australia
https://en.wikipedia.org/wiki/Skiing_in_New_Zealand
<http://www.stat.gov.mk>
<http://gis.katastar.gov.mk/arec>;
<http://skimacedonia.mk/>
<http://www.mkdmount.org>

<http://www.tourismmacedonia.gov.mk/>
<http://www.fpsm.org.mk/>
<http://www.mpa.org.mk/>
<http://www.igeografija.mk/Portal/?p=2463;>
<http://www.korab.org.mk>
<http://travel2macedonia.com.mk/>
<http://park-pelister.com/>

Вежба бр.5

Студија на случај – Карактеристики на значајни планини и планински туризам во одредена држава и давање насоки за Колоквиум 1:

Пример 1.: Карактеристики на планинскиот туризам во Италија

https://en.wikipedia.org/wiki/Geography_of_the_Alps
<https://en.wikipedia.org/wiki/Italy> ; <https://mk.wikipedia.org/wiki/Италија>
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_Europe#Italy
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_mountains_of_the_Alps_over_4000_metres
https://en.wikipedia.org/wiki/Winter_Olympic_Games
<https://en.wikipedia.org/wiki/Turin> ; https://en.wikipedia.org/wiki/Via_Lattea
<https://en.wikipedia.org/wiki/Breuil-Cervinia> ; <https://en.wikipedia.org/wiki/Bormio>
https://en.wikipedia.org/wiki/Madonna_di_Campiglio
https://en.wikipedia.org/wiki/Val_Gardena ; <https://en.wikipedia.org/wiki/Marmolada>
https://en.wikipedia.org/wiki/Cortina_d%27Ampezzo
https://en.wikipedia.org/wiki/Kanin-Sella_Nevea_Ski_Resort
https://en.wikipedia.org/wiki/Apennine_Mountains

Се симнува текстот, и на студените им се демонстрира како текстот да го проверат, како да го цитираат, и како со сопствени зборови да се парафразира. Во зависност од темата за проектна задача се демонстрира како се симнуваат текстови, слики, карти, табели, графикони, видео клипови, стари фотографии, разгледници, текстови од весници – репортажи, патописи, исечоци, извадоци од книги, монографии, памфлети, постери, програми од манифестации, извадоци од играни филмови, ТВ и документарни филмови, фото албуми, сувенири, цртежи и др. (на англиски јазик или на друг светски јазици, и се преведува на македонски јазик).

Се користат податоци од учебникот, од разни книги, енциклопедии и други извори. Пригодниот текст се проверува и се прилагодува на обем од 10-20, а може и повеќе страни со прилози (фотографии, карти, табели, графикони и сл.)

Врз основа на консултираните извори, литература, цитирани текстови, симнати фотографии, видео клипови, карти, табели, графикони и други ја предлагаме следната **предлог содржина**:

Карактеристики на планинскиот туризам во Италија

Вовед

1. Кратка географска лична карта на Италија
2. Карактеристики на планините во Италија
3. Појава на планинарењето и алпинизмот во Италија
4. Географски простори и региони со развиен планински туризам
5. Планински туризам на Италијанските Алпи
6. Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
7. Планински туризам на Апенинските планини
8. Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
9. Краток опис на планинскиот туризам на планините во Сицилија и Сардинија

Заклучок

Литература и други извори

Пример 2.:

Карактеристики на Апалачкиот планински туристички регион

Активност: Професор/асистент и студенти

Се користи Интернет, се пребаруваат повеќе веб страни:

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_mountains_of_the_Appalachians

https://en.wikipedia.org/wiki/Appalachian_Mountain_Club

https://en.wikipedia.org/wiki/Appalachian_Trail ;

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_the_United_States

[https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_the_United_States#New_England\(90\)](https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_the_United_States#New_England(90)) ;

[https://en.wikipedia.org/wiki/Sunday_River_\(ski_resort\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Sunday_River_(ski_resort)) ;

https://en.wikipedia.org/wiki/Bretton_Woods_Mountain_Resort

https://en.wikipedia.org/wiki/Killington_Ski_Resort

https://en.wikipedia.org/wiki/Okemo_Mountain

https://en.wikipedia.org/wiki/Stowe_Mountain_Resort

[https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_the_United_States#Mid-Atlantic_\(51\)](https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_the_United_States#Mid-Atlantic_(51)) ;

https://en.wikipedia.org/wiki/Big_Snow_American_Dream

https://en.wikipedia.org/wiki/Bristol_Mountain_Ski_Resort

https://en.wikipedia.org/wiki/Seven_Springs_Mountain_Resort

[https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_the_United_States#South_east_\(18\)](https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_the_United_States#South_east_(18))

[https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_the_United_States#Midwest_\(116\)](https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_the_United_States#Midwest_(116))

Се симнува текстот, и на студентите им се демонстрира како текстот да го проверат, како да го цитираат, и како со сопствени зборови да се парафразира. Во зависност од темата за проектна задача се демонстрира како се симнуваат текстови, слики, карти, табели, графикони, видео клипови, стари фотографии, разгледници, текстови од весници – репортажи, патописи, исечоци, извадоци од книги, монографии, памфлети, постери, програми од манифестации, извадоци од играни филмови, ТВ и документарни филмови, фото албуми, сувенири, цртежи и др. (на англиски јазик или на друг светски јазици, и се преведува на македонски јазик).

Се користат податоци од учебникот, од разни книги, енциклопедии и други извори. Пригодниот текст се проверува и се прилагодува на обем од 10-20, а може и повеќе страни со прилози (фотографии, карти, табели, графикони и сл.)

Врз основа на консултираните извори, литература, цитирани текстови, симнати фотографии, видео клипови, карти, табели, графикони и други ја предлагаме следната **предлог содржина**:

Карактеристики на Апалачкиот планински туристички регион

Вовед

1. Географски и други карактеристики на Апалачките планини
2. Појава на планинарењето и алпинизмот на Апалачките планини
3. Географски простори и региони со развиен планински туризам
4. Планински туризам во северниот дел од апалачките планини
5. Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
6. Планински туризам во средишниот дел од апалачките планини
7. Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
8. Планински туризам во јужниот дел од апалачките планини
9. Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

Задача за домашна активност: Врз основа на примерот со Италија и Апалачки планински туристички регион, студентите да почнат со изработка на нивните проектни задачи.

Давање насоки за Колоквиум 1

Вкупно 20 прашања, од кои:

- 10 прашања со заокружување :

- 5 прашања со дополнување

- 5 прашања со раскажување

Професорот образложува неколку примери од сите три комбинации на прашања. Доколку има коментари од страна на студентите, професорот дополнително објаснување за Колоквиум 1.

Вежба бр.6

Студија на случај – Национални паркови со развиен планински туризам:

Пример: Карактеристики на планинскиот туризам во НП Пелистер

Активност: Професор/асистент и студенти:

Се користи Интернет, се пребаруваат повеќе веб страни:

<https://www.google.com/search?q=пелистер&>

<http://www.skyscrapercity.com/showthread.php?t=1458005>

http://www.mkdmount.org/planinarski_domovi/planinarski_domovi.html

http://www.mkdmount.org/planinarski_sportovi/sportsko_kacuvanje/sportsko_kacuvanje_drustva.html ; <http://skimacedonia.mk/> ; <https://park-pelister.com/>

http://www.mkdmount.org/planinarski_sportovi/alpinizam/alpinisticki_drustva.html

http://www.mkdmount.org/planinarski_domovi/planinarski_domovi.html

<https://www.moepp.gov.mk/> ; <https://npmavovo.org.mk/> ; <http://galicica.org.mk/>

Се симнува текстот, и на студените им се демонстрира како текстот да го проверат, како да го цитираат, и како со сопствени зборови да се парафразира. Во зависност од темата за проектна задача се демонстрира како се симнуваат текстови, слики, карти, табели, графикони, видео клипови, стари фотографии, разгледници, текстови од весници – репортажи, патописи, исечоци, извадоци од книги, монографии, памфлети, постери, програми од манифестации, извадоци од играни филмови, ТВ и документарни филмови, фото албуми, сувенири, цртежи и др. (на англиски јазик или на друг светски јазици, и се преведува на македонски јазик).

Се користат податоци од учебникот, од разни книги, енциклопедии и други извори. Пригодниот текст се проверува и се прилагодува на обем од 10-20, а може и повеќе страни со прилози (фотографии, карти, табели, графикони и сл.)

Врз основа на консултираните извори, литература, цитирани текстови, симнати фотографии, видео клипови, карти, табели, графикони и други ја предлагаме следната **предлог содржина**:

Вовед,

1. Географски карактеристики на планина Баба со Пелистер
2. Географски карактеристики на НП Пелистер
3. Главни туристички атракции во националниот парк
4. Маркирани планинарски и други патеки
5. Планарски домови, ски центри, одморалишта и други сместувачки капацитети

Заклучок

Литература и други извори

Задача за домашна активност: Врз основа на примерот со НП Пелистер, студентите да почнат со изработка на нивните проектни задачи за познати национални паркови во светот со развиен планински туризам.

Вежба бр.7

Студија на случај – Карактеристики на планинскиот туризам во познати планински туристички региони

Пример: Карактеристики на планинскиот туристички регион Хималаи - Каракорум

Активност: Професор/асистент и студенти

Се користи Интернет, се пребаруваат повеќе веб страни:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Mountain>

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_highest_mountains_on_Earth

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_mountain_ranges_in_Asia

https://en.wikipedia.org/wiki/Sherpa_people

https://en.wikipedia.org/wiki/Great_Himalaya_Trail

<http://en.wikipedia.org/wiki/Himalayas>; <http://en.wikipedia.org/wiki/Karakoram>

http://en.wikipedia.org/wiki/Mount_Everest; <http://en.wikipedia.org/wiki/K2>

https://en.wikipedia.org/wiki/Everest_base_camps

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_Nepal

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_Asia#China

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_Asia#India

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_Asia#Pakistan

Се симнува текстот, и на студените им се демонстрира како текстот да го проверат, како да го цитираат, и како со сопствени зборови да се парафразира. Во

зависност од темата за проектна задача се демонстрира како се симнуваат текстови, слики, карти, табели, графикони, видео клипови, стари фотографии, разгледници, текстови од весници – репортажи, патописи, исечоци, извадоци од книги, монографии, памфлети, постери, програми од манифестации, извадоци од играни филмови, ТВ и документарни филмови, фото албуми, сувенири, цртежи и др. (на англиски јазик или на друг светски јазици, и се преведува на македонски јазик).

Се користат податоци од учебникот, од разни книги, енциклопедии и други извори. Пригодниот текст се проверува и се прилагодува на обем од 10-20, а може и повеќе страни со прилози (фотографии, карти, табели, графикони и сл.)

Врз основа на консултираните извори, литература, цитирани текстови, симнати фотографии, видео клипови, карти, табели, графикони и други ја предлагаме следната **предлог содржина**:

Карактеристики на планинскиот туристички регион Хималаи - Каракорум

Вовед

1. Географски и други карактеристики на Хималаите
2. Појава на планинарењето и алпинизмот на Хималаите
3. Искачување на Монт Еверест и други високи врвови
4. Географски простори и региони со планински туризам
5. Планински туризам на Хималаите во Непал
6. Краток опис на познати планински патеки и базни кампови
7. Планински туризам на Хималаите во Индија
8. Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри
9. Планински туризам на Хималаите во Кина
10. Краток опис на познати планински одморалишта и ски центри

Заклучок

Литература и други извори

Задача за домашна активност: Врз основа на примерот со Хималаји, студентите да почнат со изработка на нивните проектни задачи за значајни планини со планински туризам – Пиринеи, Кордилјери, Апенини, Карпати, Кавказ и други.

Вежба бр.8

Студија на случај – Карактеристики на значајни планини во Р.С. Македонија

Пример: Карактеристики на планинскиот туризам во Шар Планина

Активност: Професор/асистент и студенти

Се користи Интернет, се пребаруваат повеќе веб страни:

<https://www.google.com/search?q=popova+sapka+macedonia&>

<http://www.skyscrapercity.com/showthread.php?t=1458005>

<http://skimacedonia.mk/> ; <https://www.pdtransverzalec.org.mk/article/23>

http://www.mkdmount.org/planinarski_domovi/planinarski_domovi.html

[https://mcms.mk/images/docs/2003/adresar-na-gragjanskite-organizacii-vo-](https://mcms.mk/images/docs/2003/adresar-na-gragjanskite-organizacii-vo-makedonija.pdf)

[makedonija.pdf](https://mcms.mk/images/docs/2003/adresar-na-gragjanskite-organizacii-vo-makedonija.pdf) ; <http://www.saraski.com.mk/> ; <http://www.pkljuboten.org.mk/>

[http://www.mkdmount.org/planinarski_sportovi/sportsko_kacuvanje/sportsko_kacuvanje](http://www.mkdmount.org/planinarski_sportovi/sportsko_kacuvanje/sportsko_kacuvanje_drustva)

[drustva](http://www.mkdmount.org/planinarski_sportovi/sportsko_kacuvanje/sportsko_kacuvanje_drustva) ; <http://www.makedon.mk/> ; <http://www.makpetrol.com.mk/planinari/>

http://www.mkdmount.org/planinarski_sportovi/alpinizam/alpinisticki_drustva.html

http://www.mkdmount.org/planinarski_domovi/planinarski_domovi.html

Се симнува текстот, и на студените им се демонстрира како текстот да го проверат, како да го цитираат, и како со сопствени зборови да се парафразира. Во зависност од темата за проектна задача се демонстрира како се симнуваат текстови, слики, карти, табели, графикони, видео клипови, стари фотографии, разгледници, текстови од весници – репортажи, патописи, исечоци, извадоци од книги, монографии, памфлети, постери, програми од манифестации, извадоци од играни филмови, ТВ и документарни филмови, фото албуми, сувенири, цртежи и др. (на англиски јазик или на друг светски јазици, и се преведува на македонски јазик).

Се корситат податоци од учебникот, од разни книги, енциклопедии и други извори. Пригодниот текст се проверува и се прилагодува на обем од 10-20, а може и повеќе страни со прилози (фотографии, карти, табели, графикони и сл.)

Врз основа на консултираните извори, литература, цитирани текстови, симнати фотографии, видео клипови, карти, табели, графикони и други ја предлагаме следната **предлог содржина**:

Вовед,

1. Географски карактеристики на Шар Планина
2. Географски карактеристики на НП Шар Планина
3. Главни туристички атракции на Шар Планина
4. Главни туристички атракции во НП Шар Планина
4. Маркирани планинарски и други патеки
6. Ски центар и одморалиште Попова Шапка
5. Планарски домови и други сместувачки капацитети на Шар Планина

Заклучок

Литература и други извори

Задача за домашна активност: Врз основа на примерот со Шар Планина, студентите да почнат со изработка на нивните проектни задачи за други планини и планински туристички места во РС Македонија.

Вежба бр.9

Презентација на проектни задачи од страна на студентите

По желба на студентот/ите се дозволува јавна презентација пред останати студенти, одговорниот асистент и предметен професор

Презентацијата се изработува во Power Point

Време на презентирање: 10-15 минути.

Дискусија и оценување со поени

Вежба бр.10

Презентација на проектни задачи од страна на студентите

По желба на студентот/ите се дозволува јавна презентација пред останати студенти, одговорниот асистент и предметен професор

Презентацијата се изработува во Power Point

Време на презентирање: 10-15 минути.

Дискусија и оценување со поени

Вежба бр.11

Презентација на проектни задачи од страна на студентите и давање насоки за Колоквиум 2

По желба на студентот/ите се дозволува јавна презентација пред останати студенти, одговорниот асистент и предметен професор

Презентацијата се изработува во Power Point

Време на презентирање: 10-15 минути.

Дискусија и оценување со поени

Давање насоки за Колоквиум 2, од вториот дел на учебникот

Вежба бр.12

Презентација на проектни задачи од страна на студентите

По желба на студентот/ите се дозволува јавна презентација пред останати студенти, одговорниот асистент и предметен професор

Презентацијата се изработува во Power Point

Време на презентирање: 10-15 минути.

Дискусија и оценување со поени

КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА

1. **Мала енциклопедија Просвета**, (1986): Општа енциклопедија, четврто издание, Книга 2, К-Пн, Београд
2. **Планета Земја**, (2006): Голема илустрирана енциклопедија, Младинска књига Скопје
3. **Димитров, В. Н.**, (2015): Планински туризъм, УГД, Штип
4. **Станковиќ, М. С.**, (2007): Туристичка географија, Београд
5. **Димитров, В. Н. и Котески, Ц.** (2015): Туристичка географија, Штип
6. **Čarlar, A.** (2006) Osnove planinarstva, Hrvatski planinarski savez
7. **Kazazavić, E. i Čarlar, A.** (2010): Planinarstvo – udžbenik, Zagreb
8. **Малчев, М. и Сотиров, Ч.** (2015): Планински туризъм, Университетско издателство „Епископ Константин Преславски“, Шумен
9. **Киндерсли, Д.** (2000) Осветочени визуелни речници: Визуелен речник на Земјата, Просветно дело, Скопје
10. **Мариноски, Н.** (2012): Туристичка географија, ФТУ-Охрид
11. **Štetić, S.** (2008): Turistička geografija, Beograd
12. **Панов, Н. и Штетик, С.** (2008): Туристичка географија, Селектор, Скопје
13. **Станковиќ, М. С.** (2008): Туристичка географија, Завод за уџбенике, Београд
14. **Станковиќ, М. С.** (2003): Туризъм – заштита и валоризација – Београд
15. **Стојмилов А.** (2006): Туристичка географија, Скопје
16. **Великов, В., Стоянова, М. и Владева, Р.** (2007): Географија на туризъм, МАТКОМ, Шумен
17. **Стаменков, В.** (1987): Водич на планинарските домови во Македонија, Планинарски сојуз на Македонија, Скопје
18. **Димитров В. Н.** (2020): Природно и културно наследство, (учебник), УГД, Штип
19. **Холден, Ц.** (2009): Вовед во физичка географија и околина, Просветно дело, Скопје
20. **Дичев, Е. и Атанасов, П.** (2001): Високите планини на Република Македонија – планинарски водич, МУЛТИГРАФ
21. **Георгиевски – Ц. Љ.** (1986): Планинарска школа - Прирачник за планинари водичи, Планинарски Сојуз на Македонија, Скопје
22. **Прирачник за маркацисти, движи се безбедно низ Македонија**, (2017): Федерација на планинарски спортови на Македонија, Скопје
23. **Арсова, И.** (2020): Планинарење, Издавачка куќа „ТРИ“, Скопје
24. **Малчев, М. и Сотиров, Ч.** (2015): Планински туризъм, Шумен

Интернет веб страни

<https://en.wikipedia.org/wiki/Mountain>

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_highest_mountains_on_Earth

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_Europe

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_North_America

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ski_areas_and_resorts_in_Asia

<https://www.moepp.gov.mk/>

<https://park-pelister.com/>

<https://npmavrovo.org.mk/>

<http://galicica.org.mk/>

